

Dny otevřených dveří na observatoři v Ondřejově 17. a 18. května

18.5.2024 - | Astronomický ústav AV ČR

V pátek 17. a v sobotu 18. května 2024, každý den od 9 do 18 hodin. S doprovodným programem.

Po oba dny pro vás budou otevřena naše odborná pracoviště a budete si je moci prohlédnout s výkladem odborníků. Otevírací doba po oba dny 9 až 18 hodin, v pátek a sobotu večer za jasného počasí pozorování oblohy dalekohledem. Vstup i doprovodný program zdarma.

Program

- Prohlídka Perkova dvoumetrového dalekohledu – největšího dalekohledu v České republice. Hlavní přístroj Stelárního oddělení – průměr hlavního zrcadla 2 m, hmotnost 83 tun), informace o pozorování dalekohledem a zpracování výsledků.
- Prohlídka Slunečního oddělení: sluneční patrola a sluneční radioteleskop o průměru 10 metrů.
- Prohlídka Mayerova dalekohledu o průměru 65 cm Oddělení meziplanetární hmoty.
- Prohlídka dalekohledu D50 skupiny astrofyziky vysokých energií Stelárního oddělení.
- Komentované prohlídky expozice o historii výzkumu v oblasti fyziky meteorů (bolidy a pády meteoritů) na observatoři v Ondřejově. Uvidíte zde historicky cenné přístroje, meteority, záběry bolidů – to vše s komentářem. Odchod s průvodcem od Muzea V. Šafaříka každou sudou hodinu (10, 12, 14 a 16). Některé termíny jsou shodné i pro Školu hledání meteoritu, viz doprovodný program.
- Prohlídka dvou historických kopulí, v případě dobrého počasí pozorování dalekohledem v historické Západní kopuli.
- Otevřeno muzeum V. Šafaříka – historické přístroje a dokumenty, historická expozice přístrojů pro výzkum Slunce používaných na naší observatoři.

Doprovodný program

· Po oba dny:

Po setmění **pozorování oblohy dalekohledem** ze Západní kopule historické hvězdárny. Pěkný pohled bude na Měsíc, který bude kolem 1. čtvrti. Pouze za jasného počasí.

Ve 22:22 a 23:23 před historickou Centrální kopulí "**Seznámení s oblohou nad námi aneb planetárium naživo**". Malý kurz orientace na obloze – pod skutečnou hvězdnou oblohou. Ukážeme si souhvězdí nad námi a povíme si řadu zajímavých věcí. Pouze za jasného počasí.

Měsíc na dosah - mimořádná výstava

Měsíční hornina / československá vlajka, která ležela na povrchu Měsíce / model lunárního modulu podepsaný velitelem Apolla 17 Eugenem Cernanem, posledním mužem na Měsíci. Výstava bude

umístěná v budově Slunečního oddělení. Měsíční horninu pro Dny otevřených dveří na Ondřejovské hvězdárně zapůjčil Vojenský historický ústav Praha. Popis naleznete zde.

Škola hledání meteoritu – v pátek v 16 a v sobotu v 10 a 16 hodin

V tomto případě modelu skutečného meteoritu Žďár nad Sázavou z 9. prosince 2014, jehož pád v podobě bolidu byl zachycen našimi bolidovými kamerami. Dostanete mapku pádové oblasti a můžete začít s hledáním. Jak se hledá 40 g meteorit? To poznáte. Škola hledání bude navazovat na výklad u expozice meziplanetární hmoty. Není třeba se registrovat, přijďte prostě na sraz k Muzeu V. Šafaříka, odkud odcházejí exkurze do Oddělení meziplanetární hmoty. Programem a hledáním s návodem vás provede Dr. David Čapek z Oddělení meziplanetární hmoty.

• **V pátek:**

17:00 Přednáška **Popelka na Slunci: detekce Dopplerových posunů rychlosti ve sluneční protuberanci** - přednáší Dr. Maciej Zapiór ze Slunečního oddělení. V knihovně (budova Slunečního oddělení).

• **V sobotu:**

10:00 – 12:00 **Mimořádná prohlídka slunečního radioteleskopu RT2**

Původně německý naváděcí radar FuMG 65 Würzburg - Riese z 2. světové války je dodnes využíván jako sluneční radioteleskop. Budete mít možnost vyslechnout si odborný výklad o jeho technické specifikaci a pozorování Slunce, ale také si výjimečně prohlédnout jeho vnitřek.

11:00 Přednáška **První test planetární obrany a česká účast na něm - o misi DART** . Přednáší Dr. Petr Scheirich z Oddělení meziplanetární hmoty, který se na misi přímo podílel. V knihovně (budova Slunečního oddělení).

13:00 Přednáška **Na evropské špičce aneb podílíme se na misích Evropské kosmické agentury**. Přednáší Dr. Jiří Svoboda z Oddělení galaxií, koordinátor programu Strategie AV21 Vesmír pro lidstvo. V knihovně (budova Slunečního oddělení).

14:00 Beseda **Poletí český astronaut brzy do vesmíru?** V knihovně (budova Slunečního oddělení).

Přijďte na besedu s majorem Alešem Svobodou, záložním astronautem ESA a letcem české armády, který je ve vedoucí funkci projektového týmu programu F-35. Otázky bude klást Pavel Suchan, ale samozřejmě i vy.

17:00 Přednáška **Globální oteplování z astronomické perspektivy**. Přednáší ředitel Astronomického ústavu AV ČR Dr. Michal Bursa. V knihovně (budova Slunečního oddělení).

Dětský program pro malé i větší - před kopulí Perkova dalekohledu

Hrátky s tekutým dusíkem.

Občerstvení

V sobotu od 10 do 17 hodin občerstvení v budově Slunečního oddělení. Firma "Ondřejovský koláč" nabízí nejen svoje poctivé a vyhlášené koláče, ale také slané a teplé občerstvení, nápoje a zmrzlinu.

V sobotu Autoveteráni u hvězdárny

Ve spolupráci s nedalekým Retro Auto Muzeem ve Strnadicích uvidíte po cestě z historické hvězdárny k Perkovu dalekohledu či naopak ukázkou veteránů minulého století. Zavzpomínáte si, nafotíte (se) a především na místě budou odborníci, kteří vám zodpoví vaše otázky - <https://retroautomuseum.com/>.

Zvířata u hvězdárny

V sobotu od 9 do 18 hodin v prostoru hřiště u hvězdárny, hned vedle parkoviště VÝSTAVA DROBNÉHO ZVÍŘECTVA - holubů, králíků a drůbeže - pořádána Základní organizací Českého svazu chovatelů v Ondřejově. Bohatá tombola. Vstupné dobrovolné.

Upozornění: z této akce budou pořizovány fotografie a videozáznamy pro účely archivace a propagace.

V muzeu si můžete zakoupit turistickou známku a další upomínkové předměty.

<https://www.asu.cas.cz/articles/2230/19/dny-otevrenych-dveri-na-observatori-v-ondrejove-17-a-18-kv-etna>